

1
ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ
ΚΕΝΤΡΟΝ ΕΡΕΥΝΗΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΛΑΟΓΡΑΦΙΑΣ
ΑΝΑΓΝΩΣΤΟΠΟΥΛΟΥ 14
ΑΘΗΝΑΙ (136)

ΚΕΝΤΡΟΝ ΛΑΟΓΡΑΦΙΑΣ
ΛΑΟΓΡΑΦΙΚΟΣ ΑΤΛΑΣ
'Αριθ. 'Ερωτ. Σελ. IV 42 / 1970

Α¹.
ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΝ
ΔΙΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΕΡΓΑΛΕΙΑ

ΚΑΙ ΚΑΤ' ΕΘΙΜΟΝ ΠΥΡΑΣ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΑΘΗΝΑΙ 1968
ΕΚ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ

20-12-69 / 10-1-1970

Τίτλος
Το Κέντρο 'Ερώτων της Ε/ης Λαογραφίας
Αθήναι.

«Επιδρομήν ἑρευνηματικῶν
πρὸς Κέντρον Ἑρώτων τῆς
Ε/ῆς Λαογραφίας».

Εἰς ἐκτέλεσιν τῆς ἐν ἀρ. 4648/25-
11-69 Διαταγῆς καὶ 4. Πρωτοδικωτοῦ ἀποφασισ-
τικῶς Περ. Γ. Μεσογείων, ἔχοντες ὑπὸ τῆς
καὶ ὑποβλήσασθαι ἔχον βουληθέντας, τὸ
ἀποσταλὲν ἑξῆς ἑρευνηματικὸν γιν-
ωσκόμενον, ὡς καὶ σχετικῶν βιβλίων
ἐν τῷ Γενικῷ βίβλ. καὶ κατὰ

Ἐκ τῆς Γραμματείας τῆς 10-1-70
ΔΕΛΤΑ ΔΗΜΙΑ

Ἐκ τῆς Γραμματείας τῆς 10-1-70
ΔΕΛΤΑ ΔΗΜΙΑ

Εὐστάθιος Πήγας

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

1. Ἐξεταζόμενος τόπος (χωρίον, κωμόπολις) *Άγιος Γεώργιος*
(παιλιότερον ὄνομα : .....), Ἐπαρχίας *Μεσσηνίας*
Νομοῦ *Αρκαδικίας*.....
2. Ὀνοματεπώνυμον τοῦ ἐξετάσαντος καὶ συμπληρώσαντος .....
Εὐαγγέλιος Ρίζου ἐπάγγελμα *Σημοδιόσκου ας...*
Ταχυδρομικὴ διεύθυνσις *Άγιος Γεώργιος Μεσσηνίας*
Πόσα ἔτη διαμένει εἰς τὸν ἐξεταζόμενον τόπον *3*.....
3. Ἀπὸ ποῖα πρόσωπα κατεγράφησαν αἱ παρατιθέμεναι πληροφορίες :
α) ὄνομα καὶ ἐπώνυμον *Κωνσταντίνος Γεωργίου τοῦ Ἀρκαδίου*
.....
ἡλικία *60* ... γραμματικαὶ γνώσεις *Α' τάξιν, Ἑλληνικὰ*
Γραμμικὰ ..... τόπος καταγωγῆς *Άγιος Γεώργιος*

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

β)

ΑΘΗΝΩΝ

Α'. α'. ΤΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΚΤΗΜΑΤΑ ΠΡΟ ΤΟΥ 1920

- 1) Ποῖαι ἀγροτικαὶ περιοχαὶ προωρίζοντο διὰ σποράν καὶ ποῖαι διὰ βοσκήν ποιμνίων ; α) *Διὰ ... Βοκάρην, Σαμάρην, ἢ ἔξωθεν*
Μακρῆς, Ἐνταῦ, Β/Διὰ, Σαράν, τὰ χόρμα, Ἐνταῦ...
Ἐπὶ ἤρχον αὗται χωρίζονται ἢ ἐνηλλάσσοντο κατὰ χρονικὰ διαστήματα ; *Ἐπὶ ἤρχον, χωρίζεται*.....
- 2) Εἰς ποίους ἀνήκον, ὡς ἰδιοκτησίαι ; α) εἰς φυσικὰ πρόσωπα, δηλ. εἰς τοὺς χωρικοὺς β) εἰς γαιοκτήμονας (Ἕλληνας ἢ ξένους, ὡς π.χ. Τούρκους) γ) εἰς Κοινότητας δ) εἰς μονὰς κλπ. ....
Εἰς τὰς, χωρικοὺς.....
- 3) Ὁ πατὴρ διατηρεῖ τὴν περιουσίαν τοῦ συγκεντρωμένην καὶ μετὰ τὸν γάμον τῶν τέκνων τοῦ, διανεμομένης ὑπ' αὐτῶν μετὰ τὸν θάνατόν του ; ..... *Ναί*.....

β'. 1) Οἱ κάτοικοι ἀσχολοῦνται μόνον εἰς τὴν γεωργίαν ἢ μόνον εἰς τὴν κτηνοτροφίαν ; ἢ συγχρόνως εἰς ἀμφοτέρας, δηλ. τὴν γεωργίαν καὶ τὴν κτηνοτροφίαν ; *... εἰς ἀμφοτέρας... τὴν γεωργίαν... καὶ τὴν κτηνοτροφίαν...*

2) Οἱ τεχνῖται (δηλ. οἱ βιοτέχναι) ἀσχολοῦνται ἐν παρέργῳ καὶ εἰς τὴν γεωργίαν ; *... ἀσχολοῦνται καὶ εἰς τὴν γεωργίαν...*

γ'. 1) Εἰς τὰ μεγάλα κτήματα : τῶν γαιοκτημόνων (τσιφλικούχων), τῶν μοναστηρίων ποῖοι ἐργάζοντο εἰς αὐτά ; καὶ ὑπὸ ποίους ὄρους ὡς ἄτομα ἢ μὲ ὁλόκληρον τὴν οἰκογένειάν των ; *... ὡς ἄτομα ἢ μὲ ὁλόκληρον τὴν οἰκογένειάν των...*

2) Πῶς ἐκαλοῦντο οὗτοι ; (κολλῆγοι, σέμπροι, μισακάτορες, σημισακάτοροι κλπ.)... *... Ποία ἦτο ἡ κοινωνικὴ τῶν θέσις ;...*

3) Ποία ἦτο ἡ ἀμοιβὴ τῶν ; (εἰς εἶδος ἢ εἰς χρῆμα ;)

4) Ἐχρησιμοποιοῦντο καὶ ἐργάται ; ἐποχικῶς, δηλ. διὰ τὸ θέρισμα, τὸ ἀλώνισμα, τὸν τρυγητὸν ἢ δι' ὅλον τὸν χρόνον ; Ἀπὸ ποῦ προήρχοντο οὗτοι ; ἦσαν ἄνδρες μόνον ἢ καὶ γυναῖκες ; ποῖαν ἀμοιβὴν ἐλάμβανον ; ἡμερομίσθιον εἰς χρῆμα ἢ εἰς εἶδος ;

5) Ἐχρησιμοποιοῦντο καὶ δοῦλοι (ὑπηρέται) ἢ δοῦλοι ; Ἐὰν ναί, ἀπὸ ποίους τόπους προήρχοντο ;

6) α) Οἱ νέοι καὶ αἱ νέαι τοῦ τόπου ποῦ ἐπῆγαιναν δι' ἀνεύρεσιν ἐργασίας ; *... εἰς... χερσὶν... χερσὶν...*

β) Ἐπῆγαιναν ἐποχικῶς : ὡς ἐργάται... ἢ ὡς τεχνῖται κτίσται, γύφτοι (σιδηρουργοί), βαφεῖς (μπογιατζήδες), πρᾶματευτάδες (ἐμποροὶ) κλπ. ;

- δ'. 1) Πῶς ἐλιπαίνοντο παλαιότερον τὰ χωράφια: με ζωϊκὴν κόπρον (βοῶν, αἰγοπροβάτων κλπ.), φυτικὴν (μέ καῦσιν: α) τῆς καλαμιᾶς μετὰ τὸν θερισμόν, β) τῶν θάμνων κλπ.) ἢ με κάλυψιν (παράχωμα) χλόης (τριφυλλιοῦ, λαθουριοῦ κλπ.) δι' ὀργώματος; ....

Με ζωϊκὴν κόπρον.

- 2) Πότε ἐγινε τὸ πρῶτον χρῆσις χημικῶν λιπασμάτων εἰς τὸν τόπον σας; ... Μετὰ τὸ 1947

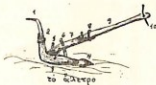
- ε'. Ἀπὸ πότε χρησιμοποιοῦνται: τὸ σιδηροῦν ἄροτρον καὶ αἱ γεωργικαὶ μηχαναὶ εἰς τὸν τόπον σας; ... Ἀπὸ τὸ 1920 καὶ μετὰ τὸ 1920

- 1) Σιδηροῦν ἄροτρον (τύποι αὐτοῦ, δηλ. μονόφτερο, δίφτερο κλπ.). Εἰς ποῖα κτήματα ἐχρησιμοποιεῖτο (ἢ χρησιμοποιεῖται) κάθε τύπος; Ποῖος κατεσκεύαζε τὸ ἄροτρον τούτο ἢ ἀπὸ ποῦ ἐγίνετο ἡ προμήθεια αὐτοῦ;

μονόφτερο ἀπὸ τὸ ἐργαστήριον βόλου καὶ χρησιμοποιοῦται ἐν ὅλῳ τῷ κτήματι.

Παραθέσατε σχεδιαγράφημα (ἢ φωτογραφίαν) ἐκάστου τύπου σιδηροῦ ἄρότρου με τὰς ἀντιστοίχους ὀνομασίας τῶν μερῶν αὐτοῦ, ὡς τοῦ κατωτέρω παρατιθεμένου.

1..... 4..... 7..... 10.....
2..... 5..... 8.....
3..... 6..... 9.....

- 2) Τρακτέρ (ἀπὸ πότε εἶναι ἐν χρήσει;) ... ἀπὸ τὸ 1949.
3) Μηχανὴ θερισμοῦ .....

4) Μηχανή δεσίματος τῶν σταχύων (δεματιῶν).....

5) Μηχανή ἀλώνισμοῦ .....

στ'. 1) Τὸ ξύλινον ἄροτρον. Ποῖος κατεσκεύαζε (ἢ κατασκευάζει) τὸ παλαιὸν ξύλινον ἄροτρον .....

.....*ὁ ξύλινος ἄροτρον*.....*ζωοργαί*.....

2) Ποία ἦτο ἡ μορφή τοῦ παλαιοῦ ξυλίνου ἄρότρου εἰς τὸν τόπον σας καὶ ποία εἶναι σήμερον. Ποῖαι διαφοραῖ υπῆρχον (ἢ υπάρχουν) εἰς τὸ χρησιμοποιούμενον ἄροτρον εἰς τὸν τόπον σας ἀπὸ τὰ εἰκονιζόμενα ἐνταῦθα ;

3) Ἰχνογραφήσατε τὸ ξύλινον ἄροτρον⁽¹⁾ καὶ τὸν ζυγὸν ὡς ἀπαντᾶται εἰς τὸν τόπον σας καὶ παραθέσατε τὰ ἀντιστοιχοῦντα εἰς τοὺς ἀριθμοὺς ἐν χρήσει ὀνόματα τῶν διαφορῶν μερῶν καὶ τῶν ἐξαρτημάτων αὐτοῦ.

1. *ὁ ξύλινος ἄροτρον*..... 11. ....
2. *ὁ ξύλινος ἄροτρον*..... 12. ....
3. .... 8. .... 13. ....
4. .... 9. .... 14. ....
5. .... 10. .... 15. ....

(¹) Ἐὰν εἶναι δυνατόν ἀποστείλατε καὶ φωτογραφίαν.

(Εάν υπάρχουν διαφοραί, δύνασθε νὰ μεταβάλετε τὴν ἀνωτέρω ἀρί-
θμησιν).

- 4) Τὸ ὕνι. Τὸ ὕνι τοῦ ξυλίνου ἀρότρου ἦτο (ἢ εἶναι) μιᾶς μορφῆς
διὰ τὴν ἀροτρίασιν ὅλων τῶν εἰδῶν τῶν χωραφῶν ; δηλ. τῶν
χωματερῶν (λιβάδια, κῆποι) καὶ τῶν πετρωδῶν. – Ἰχνογραφή-
σατε ἢ φωτογραφήσατε τὸ ἐν χρήσει ὕνι (ἢ τὰ ἐν χρήσει, ἐὰν
εἶναι διαφόρων τύπων) καὶ σημειώσατε τὴν χρῆσιν ἐκάστου.

... ὕνι ... μορφῆς ...

- 5) Ποῖον τὸ σχῆμα τῆς σπάθης τοῦ ἀρότρου; ...

... ἀνωτέρω ... ὕνι ...

- 6) Ἦτο (ἢ εἶναι) κατεσκευασμένη ἐκ ξύλου ἢ σιδήρου; ...

... ὕνι ...

- 7) Ἔργαλεῖα διὰ τὴν κατασκευὴν καὶ ἐπιδιόρθωσιν τοῦ ἀρότρου
(π.χ. σκεπάρνι, πριόνι, ἀρίδι, ἀρνάρι, ξυλοφαῖ κλπ.).....

... σκεπάρνι, πριόνι, ἀρίδι, ἀρνάρι, ξυλοφαῖ ...

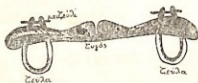
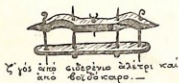

8) α) Διὰ τὸν ἄροτον (ζεугάρισμα, ὄργωμα) ποῖα ζῶα ἐχρησιμοποιοῦντο (ἢ χρησιμοποιοῦνται) : βόες ἢ ἄλλο ζῶον, δηλ. ἵππος, ἡμίονος, ὄνος.....

β) Ἐχρησιμοποιοῦντο (ἢ χρησιμοποιοῦνται) διὰ τὸ ὄργωμα δύο ζῶα ἢ ἓν ;... Δύο... ζῶα.....

9) Διὰ τὸ ζευγάρισμα μὲ δύο ζῶα ἦτο (ἢ εἶναι) ἀναγκαῖος ὁ ζυγός ;
..... οἱ καὶ ἀναγκῆς... ὃ... ζυγός.....

Σχεδιάσατε τὴν μορφήν τοῦ παλαιότερου καὶ τοῦ σημερινοῦ ζυγοῦ (ἢ φωτογραφήσατε αὐτὸν) καὶ ὀνομάσατε τὰ διάφορα μέρη καὶ ἐξαρτήματα αὐτοῦ. (π.χ. λογριά, λοῦρα, ζεύλες, πιζεύλια κλπ.).

ΑΚΑΔΗΜΙΑ... ζεύλα... ζεύλα... ζεύλα...

10) Σχεδιάσατε ἰδιαίτερώς τὴν μορφήν τῶν ζευλῶν τοῦ ζυγοῦ εἰς τὸν τόπον σας. ....

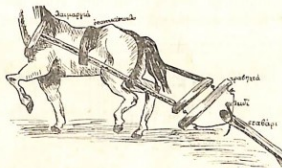
11) Πῶς λέγεται εἰς τὸν τόπον σας ὁ κρίκος ἐκ σιδήρου, ξύλου ἢ σχοινίου, ὁ ὀπίριος τοποθετεῖται εἰς τὸν ζυγὸν (πολλαχοῦ : λοῦρα, κουλλούρι), προσδένεται δὲ εἰς αὐτὸν τὸ ἄροτρον διὰ τὸ ὄργωμα ; (Σχεδιάσατε αὐτόν). ....

κουλλούρι...

12) Ἀπὸ πότε γίνεται τὸ ὄργωμα δι' ἐνὸς ζώου ; ... —...

Πῶς γίνεται ἡ ζευξίς του (τὸ ζέψιμον) εἰς τὸ ἄροτρον ; ... —...

Περιγράψατε και σχεδιάσατε (ή φωτογραφήσατε) την σκευήν,
την ὁποίαν φέρει τὸ ἄλογον ἢ ἄλλο ζῷον διὰ νὰ προσδεθῇ
εἰς αὐτήν τὸ ἄροτρον.....

ζ'. Ἀροτρίασις (ὄργωμα) καὶ σπορά.

α) Ποιος ὄργωνε παλαιότερον (ἢ σήμερον): 1) ἄνδρας (ὁ ἰδιοκτήτης τοῦ ἀγροῦ ἢ ἄλλος); 2) γυναῖκα; 3) ὑπηρετὴς. Σημειώσατε ποῖα ἢ συνήθεια εἰς τὸν τόπον σας ... Παλαιότερον (ὡς σήμερον) ὄργωνε ὁ ἰδιοκτήτης τοῦ ἀγροῦ ἢ ἄλλος. ἔργοντο ἀπὸ τὸν ἰδιοκτήτην.

β) 1) Περιγράψατε λεπτομερώς, πώς γίνεται τὸ ζεύξιμον τῶν βοδιῶν (ἡ τοῦ βοδιοῦ, τοῦ ἀλόγου) εἰς τὸ ξύλινον ἄροτρον. (Παραθέσατε, εἰ δυνατόν, καὶ φωτογραφίαν). *Εξ. τέσσαρ. ἀμμή. ἐπὶ χροινία.*

Καὶ οὕτως ἐπεσφύδα... ὅταν κερῶται τὸν ῥοδὸν ἔνθα καὶ ἐναρμόνως
το... καὶ οὕτως ἐπεσφύδα τὰ ῥοδία διὰ πυρρῶν καὶ ἔδετον τὸν ζυγόν.

2) Πώς γίνεται το ζεύξιμον εις τὸ σιδηροῦν ἄροτρον.....

⁴Πρωτ., καὶ ἐν τῷ ἱερουργεῖν.

3) Πῶς κατευθύνει ὁ γεωργὸς τὰ ζευγμένα ζῶα (ἢ τὸ ζῶον) κατὰ τὸ ὄργανον· μὲ σχοινί, τοῦ ὁποῖου τὰ ἄκρα ἔχουν δεθῇ εἰς τὰ κέρατα τῶν ζώων ἢ ἄλλως ; (Περιγραφή καὶ σχεδιάσμα ἢ φωτογραφία).

Μὲ ὅταν, τοῦ ὁμοίου τῆς κληρ. ἔχον
Σελ. ἐν τῇ μέσῃ τῆς ζωνῆς.

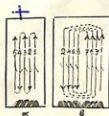
- 4) Σχεδιάσατε πώς ἐγένετο παλαιότερον (ἐπίσης πώς γίνεται σήμερον) τὸ ὄργωμα. Ὁργώνεται τὸ χωράφι με ἀνοιγομένας αὐλακὰς (αὐλακίαι) κατ'εὐθείαν γραμμὴν, ὡς τὸ κατωτέρω σχεδιάγραμμα(α);

..... *ὡς εἶναι... εὐθείαν... γραμμὴν... ὡς... τὸ ἐκείνη γραμμὴν*

(α).....

ἢ ὀργώνεται περιφερειακῶς ὡς εἰς τὸ σχεδιάγραμμα (β);

.....

Σημειώσατε μετὰ τὸ σημεῖον τοῦ σταυροῦ, ποῖον ἐκ τῶν ὀργωμάτων τούτων (α, β) εἶναι ἐν χρήσει εἰς τὸν τόπον σας. Ἐάν ὑπάρχη ἄλλος τις τρόπος ὀργώματος σχεδιάσατε καὶ περιγράψατε αὐτόν.

- 5) Ἡ σπορά καὶ τὸ ὄργωμα τοῦ ἀρόρου ἐγένετο (ἢ γίνεται ἀκόμη) εἰς λωρίδας (δηλ. σπορὰς ἢ σπορίαις, ντάμιες, σιασιές, μεσοδράδες κ.λ.π.); ... *εἰναι... λωρίδας... εἰς... λωρίδας... εἰς...*

..... *λωρίδας...*

Πῶς ἐχωρίζετο ἡ λωρίς (ἡ σποριά); μετὰ αὐλακίαν; .....

..... *μετὰ αὐλακίαν...*

- 6) Ποῦ ὑπάρχει ἡ συνήθεια νὰ γίνεται ἡ σπορὰ τοῦ σίτου καὶ ἄλλων δημητριακῶν μόνον μετὰ σκαπάνην, δηλ. νὰ μὴ χρησιμοποιῇται ἄροτρον; ... *εἰς... τὰ... ἀροτρία... εἰς... τὰ... ἀροτρία...*

..... *εἰς... τὰ... ἀροτρία...*

- 7) Ποῖοι τρόποι ἢ εἶδη ὀργώματος (ἀροτριάσεως) ἦσαν ἐν χρήσει παλαιότερον (ἢ σήμερον). Δηλ. ἡ διανομὴ τῶν αὐλάκων μετὰ ὑνί: καθετῶς, πλαγίως, βαθιά κλπ. ....

..... *Πλαγίως...*

Εἰς ποῖα ὀργώματα (σποράς) γίνεται χρῆσις τῶν τρόπων τούτων
ἢ ἄλλων. ....

..... *Εἰς τὸ πλεονέκτημα... ἑξῆς...* .....

γ) Ἀροτριάσεις (ὀργώματα) τοῦ ἀγροῦ πρὸ τῆς σποράς :

- 1) Διὰ τὴν σποράν δημητριακῶν. Πόσα ὀργώματα εἰνόντο (ἢ γίνονται) καὶ πότε, δηλ. κατὰ ποίαν χρονικὴν περίοδον. Πῶς λέγονται (ὀνοματολογία) τὰ ὀργώματα αὐτά· π.χ. καλλουργία, διβόλισμα, γύρισμα κλπ. ....

Εἰς (1) ὀργωμ. καὶ τὸ φθινόπωρον ἢ τὴν Ἀνοιξὶν καὶ... ἑξῆς... διβόλισμα... .....

- 2) Διὰ τὸ φύτευμα κηπευτικῶν. (Ἀπαντήσατε ὁμοίως, ὡς ἄνωτέρω)

Εἰς (2) ὀργωμ. καὶ τὸ φθινόπωρον ἢ τὴν Ἀνοιξὶν καὶ... ἑξῆς... διβόλισμα ἢ γύρισμα... .....

- 3) Ἐπὶ πόσα ἔτη δέον νὰ ἀφεθῇ ἀσπαρτον τὸ χωράφι, δηλ. εἰς ἀγρὰ νάπαυσιν, διὰ νὰ σπαρθῇ κατόπιν σιτάρι ἢ ἄλλο δημητριακόν....

Εἰς (1) ... ἑξῆς... .....

- 4) Πόσα ὀργώματα γίνονται διὰ κάθε εἶδος καλλιεργείας (σίτου, κριθῆς, ἀραβοσίτου, ψυχανθῶν, κηπευτικῶν εἰδῶν κλπ.) καὶ κατὰ ποίαν ἐποχὴν; .....

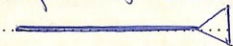
Εἰς (1) ὀργωμ. τὸ φθινόπωρον ἢ τὴν Ἀνοιξὶν .....

- 5) Ποῖα ἐργαλεῖα ἢ σκεύη χρησιμοποιοῦνται : α) κατὰ τὴν σποράν. π.χ. τὸ **δισάκι** εἰς αὐτὸ περιέχεται ὁ σπόρος καὶ ἐξ αὐτοῦ λαμβανόμενος διασκορπίζεται ἐπὶ τοῦ ἐδάφους ; .....

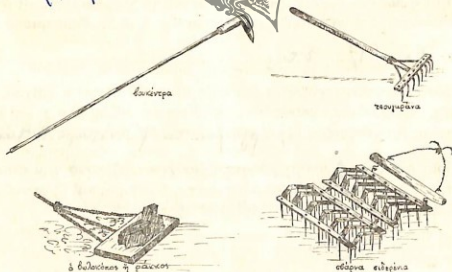
Τὸ δισάκι... .....

β) Μὲ ποῖα γεωργικὰ ἐργαλεῖα (ἢ τυχόν ἄλλα μέσα) : 1) καθαρίζονται : τὸ ποδάρι, τὰ φτερά (παρούτια) κ.ἄ. καὶ τὸ ὕνι κατὰ τὴν ἀροτριάσιν (ὀργωμα, ἀλέτρισμα, κάμωμα κλπ.) ἀπὸ τὸ χῶ-

Μέ... αὐτοῖς... πρὸς... ἐχρήμας... Τερψιφάν... ἔνθεν...
... αὐτοῖς... ἐν... ἔνθεν... Τερψιφάν... ἔνθεν...

Κομμάτι, υποκαταστήματα, 3ος εν. κρητομ. Ίδρυμα, στελέχη
 65. 5η μ. Ίδρυμα, 4η τε. Όμοιος, 2ος. Όμοιος, 1ος
 προσυμφέρειν βίβρα βίβρα

— 10 —

ἐκάστου καὶ παραθέσατε ἰχνογράφημα ἢ φωτογραφίαν) .....

... Τρεπὰ... Δὲν... ἐκτελεστον...

 ...

- 6) Ποῖα πρόσωπα βοηθοῦν τὸν ζευγολάτην (ἢ ζευγὰν) εἰς τὸ ὄργωμα καὶ πῶς καλοῦνται οἱ βοηθοὶ οὗτοι ὥς καὶ αἱ ἐργασίαι τοῦ ἐκτελοῦν

... ἢ... ὠζευγ... καὶ... Τρε... Τρεμ...
 ...

- 7) Ποῖα χωράφια ἐκαλλιεργοῦντο (ἢ καλλιεργοῦνται) διὰ τὴν σπορὰν ὁσπρίων. Πῶς ἐγίνετο ἡ σπορὰ καὶ ἡ καλλιέργεια ἐκάστου εἶδους.

... Τα... φ... τ... τ...
 ... ρ... τ... α...
 ...

- 8) Ποῖα χωράφια ἐκαλλιεργοῦντο (ἢ καλλιεργοῦνται) διὰ τροφὰς τῶν ζώων π.χ. ρόβη, σανόν, τριφύλλι κ.ἄ.

... Τρε... ἰ...
 ...

- 9) Πῶς ἐγίνετο πρὸ τοῦ 1920 (ἢ σήμερον) ἡ καλλιέργεια τῶν γεωμήλων ἐσπέρνοντο ἢ ἐφυτεύοντο εἰς αὐλάκια ἢ πρασιῆς (βραγιῆς) καὶ ἄλλως.

α) Φυτεύονταν... ἐν... αὐλάκια...
 β) ... με... ἔκ... ἐκ...
 ...

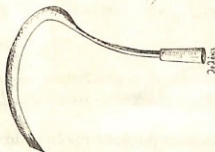
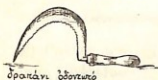
Β'. ΘΕΡΙΣΜΟΣ

α. Ἐργαλεῖα θερισμοῦ.

- 1) Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον θερίζοντο παλαιότερον τὰ δημητριακά. (Παραθέσατε τὸ ὄνομα καὶ ἰχνογράφημα ἢ φωτογραφίαν αὐτοῦ)

π.χ. με τὸ δρεπάνι, τὸ μαχαίρι κλπ.) . *Μὲ δρέπανοι.*
Δρεπάνια .. αὐτὰ ἐθερίζοντο. εἶναι ἐν χρήσει ..

Ἐάν ᾤσαν (ἢ εἶναι ἀκόμη ἐν χρήσει) διαφόρων εἰδῶν δρεπάνια ἢ ἄλλα μέσα θερισμοῦ, παρακαλοῦμεν νὰ τὰ περιγράψετε· ἐπίσης νὰ σχεδιάσετε τὰ ἐργαλεῖα ἢ νὰ τὰ φωτογραφήσετε .....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

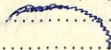
ΔΟΗΝΩΝ

2) Μὲ δρέπανα ἢ μὲ ποῖα ἄλλα ἐργαλεῖα (π.χ. κόσσες) ἐθερίζοντο (ἢ θερίζονται) τὰ χόρτα (π.χ. τὸ τριφύλλι κλπ.) διὰ τροφὴν τῶν ζώων· (βλ. παράδειγμα εἰς τὴν κατωτέρω εἰκόνα). *μὲ κόσσες.*

3) Ἡ λεπίς (δηλ. ἡ κόψη) τοῦ δρεπανιοῦ ἢ ἄλλου θεριστικοῦ ἐργαλείου ἦτο ὁμαλὴ ἢ ὀδοντωτὴ; (Σχεδιάσατε αὐτήν) .....

ὀδοντωτή

4) Πῶς ἦτο κατεσκευασμένη ἡ χειρολαβὴ του· (σχεδιάσατε ἢ φωτογράφησατε αὐτήν). Ὁ σιδηροῦς σκελετὸς πῶς ἐλέγετο; *μυχαίρι*

- 5) Ποῖος κατεσκεύαζεν αὐτὰ τὰ θεριστικά ἐργαλεῖα; (π.χ. τὰ δρεπάνια κ.ἄ.) *Προμάειν ἐν τῷ ἐμφορίῳ...*

- 6) Ἦτο παλαιότερον (ἢ εἶναι ἀκόμη) ἐν χρήσει καὶ ὁ θερισμὸς μὲ τὰς χεῖρας, δηλ. δι' ἐκρίζωσεως καὶ ὄχι διὰ κοπῆς τῶν δημητριακῶν ἢ ὀσπρίων (π.χ. τῆς κριθῆς, τῶν ρεβιθίων) ἢ τροφῶν τῶν ζώων (τῆς ρόβης κλπ.) *ὄχι... δὲ... οὐτε... εἶναι... τοῦτο... ἐν... χρήσει...*

β. Θερισμὸς τῶν δημητριακῶν.

- 1) Εἰς ποῖον ὕψος ἀπὸ τοῦ ἐδάφους ἐθερίζοντο (ἢ θερίζονται) μὲ τὸ δρεπάνι ἢ ἄλλο κοπτερόν μέσον ὁ σῖτος, ἡ κριθή, ἡ βρώμη, ἡ σίκαλις κλπ. *εἰς ὕψος... 25... ἐνωρυσσάν... 3 πό... τοῦ ἐδάφους...*

- 2) Οἱ στάχυες ποῦ ἔμεναν (ἢ μένουν) εἰς τὸ χωράφι μαζί μὲ τὴν ρίζαν μετὰ τὸν θερισμὸν πῶς ἐλέγοντο (ἢ πῶς λέγονται). *στάχυναι*

- 3) Ποῦ ἀκολουθοῦν τοὺς θεριστὰς ἄλλα πρόσωπα (γυναῖκες ἢ παιδιὰ), τὰ ὁποῖα παραλαμβάνουν ἀπ' αὐτοῖς τὰ δράγματα (δραξιές, πιάσματα, χεριές, χερόβολα) τῶν σταχυῶν καὶ τὰ τακτοποιοῦν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους. Μήπως οἱ ἴδιοι οἱ θερισταὶ ἀποθέτουν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους τὰ δράγματα; *οἱ... ἴδιοι... οἱ... θερισταί... ἀποθέτουν... ἐπὶ... τοῦ ἐδάφους... τὰ χεριές... τῶν σταχυῶν.*

- 4) Πῶς τοποθετοῦνται τὰ δράγματα (οἱ χεριές) ἐπὶ τοῦ ἐδάφους. Πολλὰ ὁμοῦ; Πόσα; Μήπως τοποθετεῖται ἕκαστον δράγμα (πιάσμα τῆς χειρὸς) χωριστὰ; Ὅπου τοποθετοῦνται πολλὰ μαζί, αἱ κεφαλαὶ τῶν σταχυῶν εὐρίσκονται πρὸς τὴν αὐτὴν κατεύθυνσιν ἢ διασταυρῶνονται. (Περιγράψατε λεπτομερῶς) *ἑνωρυσσάν... δρεπάνι... τοποθετεῖται... χωριστὰ... ὅπου... ἑνωρυσσάν... τοποθετεῖται... μαζί... αἱ κεφαλαὶ... τῶν... σταχυῶν... εὐρίσκονται... πρὸς... τὴν... αὐτὴν... κατεύθυνσιν...*

5) Πώς λέγονται τὰ τοποθετούμενα μαζί δράγματα ; Πολλαχοῦ κα-
λοῦνται ἀγκαλιές. .... *ἀγκυλίδες* .....

γ. Οἱ θερισταί.

- 1) Ποιοὶ θερίζουν : ἄνδρες καὶ γυναῖκες ; Ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν)
θερισταί, οἱ ὅποιοι ἤρχοντο ὡς ἐπαγγελματίαι δι' αὐτὸν τὸν
σκοπὸν ἀπὸ ἄλλου τόπου καὶ ποῖον ; .....

Ἄνδρες, καὶ γυναῖκες, .. Δὲν ἤρχοντο ἐξ ἑξῆς
τόπου .....

- 2) Πῶς ἡμείβοντο οὗτοι με ἡμερομισθίον (μεροκάματο) ἢ κατ'
ἀποκοπὴν (ξεκοτῆς). Ποία ἦτο ἡ ἀμοιβὴ εἰς χρῆμα ἢ εἰς
εἶδος ; Τὸ ἡμερομισθίον ἦτο μετὰ παροχῆς φαγητοῦ ἢ ἀνευ
φαγητοῦ ; (Παραθεῶσατε με τὰς πληροφορίας καὶ τὴν σχετικὴν
εἰς τὸν τόπον σας ὀνοματολογίαν) .....

- 3) Οἱ ἄνδρες ἢ αἱ γυναῖκες ἔφερόν τι εἰς τὰς χεῖρας πρὸς προφύ-
λαξιν, ἰδίᾳ τῆς ἀριστερᾶς, κατὰ τὸν θερισμόν ; Ἐπίσης κατὰ
τὴν ἔναρξιν τῆς ἐργασίας τὴν πρώτην ἡμέραν περιεβάλ-
λοντό τι εἰς τὴν μέσσην τοῦ σώματος διὰ νὰ μὴ αἰσθάνωνται
κόπωσιν (δηλ. νὰ μὴ πονῇ ἡ μέση των) ; .....

Ὁὐδὲν .. ἔφερον ἐν χεῖρας πρὸς προφύλαξιν.
Ἄ. ἐν κν. μέσσην τοῦ σώματος ..

- 4) Ἐδίδετο (ἢ δίδεται) προσοχή ὡς πρὸς τὴν ἡμέραν τῆς ἐβδομάδος ἢ τοῦ μηνὸς καθ' ἣν πρέπει νὰ ἀρχίσῃ ὁ θερισμός ; .....

Δίδεται ἐνημέριον τὴν Τρίτην ἐνημέριον δὲν γίνεται ἐνημέριον θερισμός .....

- 5) Ἐτραγουδοῦσαν (ἢ τραγουδοῦν) κατὰ τὸν θερισμὸν σχετικὰ τραγούδια ; Καταγράψατε αὐτά. .....

α) Τὸ καζακίρι .....

β) τὸ ἀμπελὶ κατὰ

- 6) Ποῦ τὴν τελευταίαν ἡμέραν τοῦ θερισμοῦ, προτοῦ τελειώσουν, ἀφήνουν εἰς τὸ χωράφι ἓνα μέρος αὐτοῦ ἀθήριστον. Τί κάμνουν τοὺς στάχυν ποὺ μένουν ἀθήριστοι ; (Εἰς τινὰς τόπους θερίζουν τὸ μέρος αὐτὸ σταυραειδῶς καὶ με τοὺς ἀποκοπέντας στάχυν πλέκουν σταυρὸν ἢ ψάβαν, τὴν ὁποίαν τοποθετοῦν εἰς τὸ εἰκονοστάσι κλπ.)

Περιγράψατε λεπτομερῶς ὅπου ὑπάρχει σχετικὸν ἢ ἄλλο τι ἔθιμον .....

δ. Τὸ δέσιμον (δεμάτιασμα) τῶν σταχῶν.

- 1) Πότε ἐγίνετο τὸ δεμάτιασμα, ἤτοι τὸ δέσιμον, τῶν θερισμένων σταχῶν. Ποίαν ἡμέραν ; Ἀμέσως μετὰ τὸν θερισμὸν ; Τὸ ἐσπέρας ἢ μήπως ἔπρεπε νὰ μείνουν οἱ στάχυες εἰς τὸν ἥλιον πρὸς ξήρανσιν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ; .....

... Ἀμέσως μετὰ τὸ θερισμὸν .....

- 2) Πώς ἐγίνετο τὸ δερμάτσιασμα ; Ποῖος ἔδενε τοὺς στάχους καὶ ποῖος τοὺς μετέφερε καὶ τοὺς παρέδιδεν ὡς χερίες, ἀγκαλιές ; Πῶς ἐδέοντο· μὲ κοινὰ σχοινία, μὲ σχοινία κατεσκευασμένα ἀπὸ βελονοειδεῖς θάμνους, π.χ. βροῦλλα, σπάρτα κλπ. Κατὰ τὸ δέσιμον τῶν δερματιῶν μήπως ἐχρησιμοποιεῖτο καὶ ἐργαλεῖόν τι ; Περιγράψατε λεπτομερῶς τὴν ἐργασίαν ταύτην μετὰ παραθέσεως σχετικῶν σχεδιασμάτων ἢ φωτογραφιῶν.....

ἔκρινε (τ.) ἑνδραγ. ἔδενε. τὰ. δερμάτια. τὴ. χερίε.
 κιν. σπυρίων. τὴ. μετέφερε. ἔνευ. βανδ. δ. ἑδ.
 ἡ. ἀνδραγ. κ. ἑδ. τὴ. δερμάτια. ἔδενοντα. με.
 τὰ. ἑδ. τὰ. σπυρία. ἔκρινε. δ. κιν. πρὸς. με.
 κιν. τὰ. ἔδενον. ἡ. ἀνδραγ. μετέφερε. (ἀνδραγ. τὴ.
 ἔβαζαν. πρὸς. τὰ. νερό. κιν. μετέφερε. τὰ. τὰ. ....
 ἔκρινοντα. δερμάτια. δέν. ἐχρησιμοποιεῖτο. ἔκρινοντα.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

- 3) Τὰ δερμάτια μετὰ τὸ δέσιμον ἀφήνοντο εἰς τὴν ἰδίαν θέσιν ἢ συνεκεντρώνοντο εἰς ὠρισμένον μέρος τοῦ θερισμένου ἀγροῦ ; Πόσα δερμάτια συνεκεντρώνοντο ἐκεῖ καὶ πῶς ἐτοποθετοῦντο ; .....

τὰ. δερμάτια. μετὰ. τὰ. δέσιμον. συνεκεντρώνοντα.
 εἰς. ὠρισμένον. μέρος. τοῦ. δερματιῶν. ἀγροῦ. δέν.
 κιν. ἡ. ἔκρινον. συν. ἡ. δέν. 100-300, ...
 τὰ. τὰ. ἐτοποθετοῦντο. κιν. μετὰ. τὰ. σπυρία. πρὸς. τὰ.
 ἔκρινοντα.

ε. Συγκομιδὴ τῶν γεωμήλων.

- 1) Ἀπὸ πότε ἤρχισεν ἡ καλλιέργεια τῆς πατάτας εἰς τὸν τόπον σας ;

Πότε γίνεται ἡ σπορά ἢ τὸ φύτευμα αὐτῆς.....

Ἀπὸ... τοῦ 1945... τὸ φύτευμα... αὐτῆς... γίνεται
τὸν... φεβρουάριον... μηνῶν.....

- 2) Πῶς ἐγίνετο (ἢ γίνεται) ἡ ἐξαγωγή (βγάλισμο) τῶν γεω-
μήλων ἀπὸ τὸ χωράφι; Μὲ σκαπάνην, μὲ ἄροτρον ἢ μὲ
ἄλλον τρόπον. Περιγράψατε τὸ σχῆμα τῆς σκαπάνης, τοῦ
ἀρότρου κλπ. παραθέτοντες καὶ σχετικὸν σχέδιον αὐτῶν ἢ
φωτογραφίαν... Γίνεται μὲ... τοιαύτῃ ἐξήκοντα δρέπανιου

πάρ... ..

στ. Συγκομιδὴ τοῦ σανοῦ.

- 1) Ἐσυνθίζετο παλαιότερον ἡ διάσπαρσις τῶν ζώων κατὰ τὴν
χειμῶνα μὲ θηρά, χόρτα (π.χ. σανόν, τριφύλλι, βίκον), Ἐπι-
ναί, περιγράψατε πῶς ἐγίνετο ἡ καλλιέργειά του, ἔπειτα ἡ
κοπή, ἡ ξήρανσις καὶ ἡ φύλαξις αὐτοῦ.....

ἔσυνθίζετο... .. καὶ ἔσυνθίζετο μὲ... ἄροτρον
ἔσυνθίζετο μὲ... καὶ... ἔσυνθίζετο...
ἔσυνθίζετο μὲ... ..

- 2) Πότε ἐθερίζετο ὁ σανὸς καὶ μὲ ποῖον ἐργαλεῖον (δρέπανον, κόσ-
σαν κ.ἄ.). ... τὸν... μὲ... ..

(Παραθέσατε καὶ σχεδιάσματα ἢ φωτογραφίας).....

- 3) Ζήρανσις τοῦ χόρτου καὶ δέσιμον. Ποῖα ἐργαλεῖα ἐχρησιμο-
ποιοῦντο; (Παραθέσατε μετὰ τῆς περιγραφῆς καὶ τὴν σχετι-
κὴν τοπικὴν λαϊκὴν ὀνοματολογίαν, ὡς καὶ σχεδιάσματα καὶ

φωτογραφίας) .....

..... Διὰ τῶν χωρίων .....

Γ. ΑΛΩΝΙΣΜΟΣ

- α. 1) Μεταφορὰ τῶν δεματιῶν πρὸς άλωνισμόν. Συνεκεντρώνοντο πρὸς τοῦτο ἐπὶ τόπου εἰς τὸ χωράφι ἢ μετεφέροντο εἰς ἄλλην θέσιν, π.χ. εἰς τὸ άλώνι, εἰς τὴν αὐλὴν τοῦ σπιτιοῦ κτλ. ....

..Μεταφέροντο.. εἰς τὸ άλώνι.. (διότι.. ταῦτα
κατεσκευάζον.. ἐν τῇ αὐλῇ.. περὶ τοῖς χωρίοις.. περὶ τῇ)

- 2) Πῶς καλεῖται ὁ χώρος ὅπου τοποθετοῦνται τὰ πρὸς άλωνισμόν δεμάτια. Εἰς τινὰς τόπους λέγεται : θεμωνοστάσι, θεμωνιά, θεμωνιάστρα, κλπ. Πῶς γίνεται ἡ τοποθέτησις εἰς σωρόν ; Ὑπάρχει καθωρισμένος τρόπος τοποθετήσεως ; .....

!Θυμίζετο.. ὁρῶντες.. ἐκ τῶν ὑπάρχοντων κατεσκευασμένους
τρώγας.. τοσοῦτον ὅσον.. ἐν τῇ αὐλῇ.. ἐκ τῆς αὐλῆς πρὸς τὰ ἄλλα

- 3) Ὑπῆρχεν ἀνέκαθεν εἰς τὸν τόπον σας άλώνι διὰ τὸν άλωνισμόν τῶν δημητριακῶν ; Μήπως ἐγένετο παλαιότερον ὁ χωρισμός τοῦ καρποῦ (τοῦ γεννήματος) ἀπὸ τὰ ἄχυρα εἰς ἄλλον χώρον, δηλ. ὄχι εἰς τὸ άλώνι ; .....

..Ἐπῆρχεν.. ἀνέκαθεν.. ὅλῳ.. διὰ τῶν.. ὁρῶντες
!ὅτι.. ἀνεκατασκευάζον...

- 4) Ποῦ κατεσκευάζετο (ἢ κατασκευάζεται) τὸ άλώνι. Ἐντὸς τοῦ συνοικισμού, εἰς τὴν αὐλὴν τῆς οἰκίας ἢ ἔξω τοῦ χωρίου ; Εἰς ποίαν θέσιν ; .....

..Ἐξω.. τοῦ χωρίου.. καὶ.. ἐκ.. δένων..
ὁρῶντες.. καὶ.. χωρῶν.. διὰ τὰ.. ὅλῳ..
ἢ μεταφορᾷ.. τῶν.. ὁρῶντες...

- 5) Τὸ ἀλώνι ἀνήκει εἰς μίαν μόνον οἰκογένειαν ἢ εἰς περισσοτέρας ;
ἐὰν τοῦτο ἀνήκη εἰς πολλές οἰκογενείας, πῶς γίνεται ἡ χρῆ-
σις του, δηλ. μὲ ποίαν σειρὰν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ; .....

Ἀπάνει. ἐν. περὶ σότερ. διφορενία. με. βαρὺ κατὰ τὴν
χρῆσιν. κατὰ π. β. κατὰ σ. κατὰ ε. 2-3. ἡμέρας.

- 6) Ἀπὸ πότε ἀρχεται τὸ ἀλώνισμα καὶ πότε λήγει ; .....

Ἀπὸ .... 15. 7. ἰουνίου... ἔως... 20. Ἀπριλίου....

- 7) Εἶδη ἀλωνιῶν (ἀναλόγως τῆς κατασκευῆς των)· π.χ. χωματά-
λωνο (μὲ δάπεδον ἐκ χώματος)· πετράλωνο (μὲ δάπεδον
ἐστρωμένον μὲ πλάκες).

(Περιγράψατε τὴν κατασκευὴν ἐκάστου καὶ παραθέσατε σχε-
διάσμα ἢ φωτογραφίαν αὐτοῦ) .....

Πετράλωνο. (ἐστρωμένον με πλάκες, ἐκ κηλίδ. καίμου. ἐν τῷ

ὕψον περιβαλλόμενον με μνηστήρας καὶ κατὰ τὸ μέγεθος ἐν ᾧ προσδίδεται τὰ χι-
λια.

- 8) Πῶς ἐπισκευάζεται τὸ ἀλώνι ἐκαστον ἔτος πρὸ τῆς ἐνάρξεως τοῦ
ἀλωνισμοῦ (π.χ. τοῦ χωματάλωνου : καθαρισμὸς αὐτοῦ καὶ
ἐπάλειψις τοῦ δαπέδου καὶ τοῦ γύρω τοιχώματος, ὅπου ὑπάρ-
χει, μὲ πηλὸν ἐκ χώματος ἢ συνήθως διὰ μείγματος κόπρου βοῶν
καὶ ἀχύρων). Τὸ πετράλωνο. ἐπισκευάζεται με... διὰ ἀντικατα-

στάσεως. ὠριμένον... ἐξωραμένον. π. μ. μ. ....

.....
.....

- 9) Ἡ ὥς ἄνω προετοιμασία τοῦ ἀλωνιοῦ καὶ ἡ ἐναρξίς τοῦ ἀλωνι-
σμοῦ γίνεται ὠρισμένην ἡμέραν καὶ ὥραν ; .....

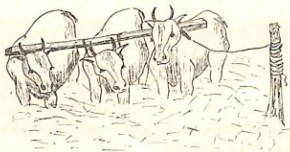
... καθορίζεται... κατὰ π. β. κατὰ σ. κατὰ ε. με. τὰ

ὁμογενεῖα. ἐν τ. κατ. διὰ π. κατ. ἐν... διὰ π. κατ. ...

- 10) Πῶς γίνεται ἡ τοποθέτησις εἰς τὸ ἀλώνι τῶν δεματιῶν, ὅπου
ὑπάρχει ἀλωνόστυλος, ὥς καὶ τὸ ἀπλωμα τῶν σταχύων πρὸς ἀλω-

νισμόν ; Περιγράψατε τὸν τρόπον τοῦτον ἢ οἰονδήποτε ἄλλον.

Γνω. ἀπὸ τῶν ἀλωνόμενων τοιαυτοῦν καὶ ἰσχυρὰ
μὲ καὶ... σταχύνει... πρὸς... καὶ ἔναι.....

11) Πῶς γίνεται τὸ ἀλώνισμα τῶν σταχύων διὰ τῆς χρησιμοποιοῦσης ζώων (βοῶν, ἵππων κλπ.).

α) Ἀλώνισμα πρὸς ἀχυροποίησιν τῶν σταχύων διὰ τῆς καταπατήσεως αὐτῶν ὑπὸ περιφερόμενων ζώων (βοῶν, ἵππων κλπ.). Πολλαχοῦ τοποθετεῖται πρὸς τοῦτο καθεῖως εἰς τὸ μέσον τοῦ ἀλωνίου ὄξυς στυλός, ὅπου δύο μέτρων (καλούμενος στηγερὸς, στρούλουργας, δογκάνη, βογκάνη κ.α.), ἀπὸ τοῦ ὁποίου ἐξαρτῶνται σχοινία, ὡς εἰς τὸ ἀνωτέρω σχεδιαγράφημα, διὰ νὰ συγκρατοῦνται ἀπὸ τὸ ἕτερον ἄκρον τῶν τῶν ζῶα, ὥστε νὰ περιφέρωνται κυκλικῶς, «νὰ ἔρχωνται γύρες», καί οὕτω νὰ κόβουν τὰ στάχυα.....

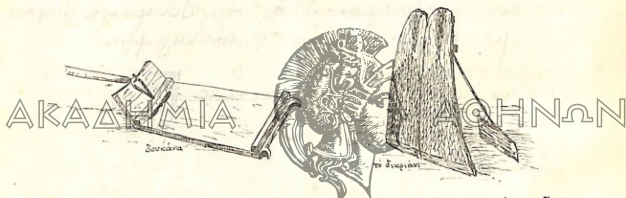
Γνω... ὁμῶς... τῶν... σταχύνει... γίνεται... καὶ
ὁμῶς... τῶν... τοῦ... περιγράφεται... ἀνωτέρω...

β) Πῶς ζεύονται οἱ βόες, τὰ ἄλογα κλπ. διὰ τὸν τρόπον τοῦτον τοῦ ἀλωνισμού. Πῶς συνδέεται τὸ σχοινὶ ἀπὸ τὸν κάθετον ἀλωνό-στυλον μὲ τὰ ζῶα; (Εἰς τινὰς τόπους δένεται τὸ σχοινὶ εἰς θηλειάς, αἱ ὁποῖαι περιβάλλουν τὸν λαιμόν τῶν ζώων. Εἰς ἄλλους τόπους εἰς τὸ ἀλώνισμα διὰ τοῦ τρόπου τούτου δὲν ὑπάρχει στυλὸς εἰς τὸ μέσον τοῦ ἀλωνιοῦ. Τὰ ἀλωνίζοντα ζῶα περιφέρονται συνδεδεμένα εἰς σειρὰν διὰ σχοινίου, τὸ ὁποῖον σχηματίζει θηλειὰς περὶ τὸν λαιμόν ἐκάστου ζώου. Περιγράψατε ὅπου ὑπῆρχεν (ἢ διατηρεῖται ἀκόμη) ἀλωνισμὸς κατὰ τὸν ἕνα ἢ τὸν ἄλλον τρόπον, παραθέτον-

τες καὶ σχετικὰς φωτογραφίας ἢ ἰχνογραφήματα).....

Ζεύονται... ἄλωνα... τὸ... ἔχουσιν... ἀλυνόεσται... μετὰ...
τὸν... ἄλωνα... μετὰ... ἄλωνα... ἢ... καὶ... μετὰ... καὶ...
ἄλωνα... ἔχουσιν... ἀλωνα... τὸν... ἄλωνα... ἄλωνα...
ἔχουσιν... ἀλωνα... ἔχουσιν... καὶ... ἔχουσιν...

- γ) Πού ἀντὶ τοῦ ἄλωνισμοῦ διὰ τῶν ποδῶν χρησιμοποιεῖται καὶ μηχανικὸν ἄλωνιστικὸν μέσον· π. χ. χονδρὴ ἐπιμήκης σανὶς εἰς ἓν τεμάχιον ἢ δύο, προσαρμοζόμενα. Αὕτη ὠπλισμένη εἰς τὴν κάτω ἐπιφάνειαν διὰ κοπτερῶν μεταλλίνων ἐλασμάτων ἢ ἀποσχίδων σκληροῦ λίθου ἐξαρτᾶται ἐκ τοῦ ζυγοῦ ἐξευγμένων ζώων, σύρεται δ' οὕτω κυκλικῶς ἐντὸς τοῦ ἄλωνίου ἐπὶ τῶν ἐστρωμένων σταχύων διὰ τὸν ἄλωνισμόν των.

Σημειώσατε, ἂν ἀπαντᾷ εἰς τὸν τόπον σας τὸ ἄλωνιστικὸν τοῦτο μηχανήμα ἢ ἄλλο τι, τὸ ὄνομα αὐτοῦ (π. χ. δουκάννα, δικρίανι, βωλόσυρος), περὶ τῆς κατασκευῆς του, τὸ σχῆμα καὶ τὰς συνήθεις διαστάσεις. Ἀπὸ ποῦ τὸ ἐπρομηθεύοντο παλαιότερον καὶ σήμερον. Ἐπίσης πῶς γίνεται ἡ χρῆσις του καὶ διὰ ποῖα δημητριακά. Ἠλυνίζοντο (ἢ ἄλυνίζονται) ὅλα τὰ δημητριακά μετὰ ἄλωνιστικὸν μηχανήμα; Μήπως π.χ. ἡ κριθή καὶ τὰ ὄσπρια (κουκκιά, ρεβίθια κ.ἄ.) Ἠλυνίζοντο διὰ τῶν ποδῶν ζώων ζευγνυομένων καὶ περιφερομένων ἐπὶ τῶν σταχύων τούτων; .....

..... ἔχουσιν... καὶ... ἔχουσιν... καὶ... ἔχουσιν...

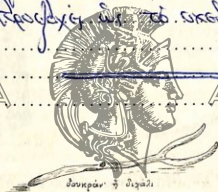

- δ) Ἀπὸ ποίαν ὥραν τῆς ἡμέρας ἀρχίζει ὁ ἀλωνισμός, κατὰ ποίαν δὲ διακόπτεται διὰ νὰ ἐπαναληφθῇ τὴν ἐπομένην. ; .....

δ. ἄλωνισμός... ἀρχίζει... ἀπὸ... τῆς ἑσπέρου... ἀπὸ τῆς
διακοπίζεται... ὅχι... τῶν μεσημεριῶν... καὶ...
ἀρχίζει... ἀπὸ... τοῦ ἡλίου... καὶ... ὅταν... ἔσται...
μεσημέρι... τῆς... ἡμέρας... ..

- 12) Ποία ἄλλα ἀλωνιστικὰ ἐργαλεῖα εἶναι ἐν χρήσει; (Εἰς τινὰς τόπους χρησιμοποιοῦνται ἐπίμηκες ξύλον, τὸ ὁποῖον, καλούμενον διχάλι, δικούλι, δουκράνι κλπ., ἔχει τὸ ἄκρον ὀδοντωτὸν ὑπὸ τὴν καταπέρω μορφήν): ...
... τοῦ δουκράνι... ἢ...
... τοῦ δουκράνι... ..

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

Ε

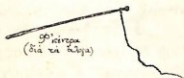
ΑΘΗΝΩΝ

- 13) Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ ἀλωνισμοῦ ὁ γεωργὸς μὲ τὸ διχάλι ἢ τὸ δικράνι, ἐρχόμενος γύρω εἰς τὸ ἄλωνι, ρίπτει ἐντὸς τοῦ κύκλου τὸν ὁποῖον διαγράφουν τὰ ζῶα ἢ τὸ ἀλωνιστικὸν μηχανήμα τοὺς ἀκόπους στάχυν ; ...
... τοῦ... ..
... ..

- 14) Ἦτο ἐν χρήσει εἰδικὴ ἀλωνόβερρα διὰ τὴν ὁδήγησιν καὶ τὸ κτύπημα τῶν ζώων ; (Ἐν Κρήτῃ λέγεται αὕτη βουκέντρι· ἀλλαχοῦ φ' κέντρα). Πόσον μῆκος εἶχε καὶ ποία ἡ κατασκευὴ της ; (Σχεδιάσατε τὴν ράβδον αὐτήν). (Βλέπε κατωτέρω εἰκόνα)... ..

... ἦτο... ἐν... χρήσει... ἀλωνόβερρα... ..
... τοῦ... ..
... ..
... ..

- 15) Πῶς λέγεται ἡ ἐργασία τοῦ ἀλωνίσματος ἐνὸς ἀπλώματος, δηλ. ἐνὸς στρώματος στραχῶν ἐντὸς τοῦ ἀλωνιοῦ. (Ἐν Κρήτῃ καλεῖται δούλα). Πόσαι στρώσεις (δηλ. ἀπλώματα) σίτου, κριθῆς, βρώμης κλπ. ἡλωνίζοντο καθ' ἡμέραν ..... ἔν. 41 / ..... στρώματα .....

- 16) Πῶς λέγονται οἱ ἀλωνισθέντες στάχυες, προτοῦ λιχνισθοῦν διὰ τὴν ἀποχωρισθοῦν τὰ ἄχυρα ἀπὸ τὸν καρπόν; (ἐν Κρήτῃ : μάλαμα)

- 17) Ποιοι ἀλωνίζουν : ὁ ἴδιος ὁ γεωργὸς μετὰ τοῦ ζῶα ἢ ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν ἀκόμη) εἰδικοὶ ἀλωνισαί (ἐν Αἰτωλίᾳ: βαλμάδες, δηλ. τσοπάνηδες, καλούμενοι ἀλωνισαῖοι καὶ ἀγωναῖες), οἱ ὅποιοι εἶχον βόδια ἢ ἄλογα καὶ ἀνελάμβανον τὸν ἀλωνισμόν .....

0. 1000 2. 1000 3. 1000 4. 1000 5. 1000 6. 1000 7. 1000 8. 1000 9. 1000 10. 1000 11. 1000 12. 1000 13. 1000 14. 1000 15. 1000 16. 1000 17. 1000 18. 1000 19. 1000 20. 1000 21. 1000 22. 1000 23. 1000 24. 1000 25. 1000 26. 1000 27. 1000 28. 1000 29. 1000 30. 1000 31. 1000 32. 1000 33. 1000 34. 1000 35. 1000 36. 1000 37. 1000 38. 1000 39. 1000 40. 1000 41. 1000 42. 1000 43. 1000 44. 1000 45. 1000 46. 1000 47. 1000 48. 1000 49. 1000 50. 1000 51. 1000 52. 1000 53. 1000 54. 1000 55. 1000 56. 1000 57. 1000 58. 1000 59. 1000 60. 1000 61. 1000 62. 1000 63. 1000 64. 1000 65. 1000 66. 1000 67. 1000 68. 1000 69. 1000 70. 1000 71. 1000 72. 1000 73. 1000 74. 1000 75. 1000 76. 1000 77. 1000 78. 1000 79. 1000 80. 1000 81. 1000 82. 1000 83. 1000 84. 1000 85. 1000 86. 1000 87. 1000 88. 1000 89. 1000 90. 1000 91. 1000 92. 1000 93. 1000 94. 1000 95. 1000 96. 1000 97. 1000 98. 1000 99. 1000 100. 1000

- 18) Πλὴν τοῦ μέσου τούτου με ζῶα καὶ με ἀλωνιστικὸν ἐργαλεῖον ὑπῆρχον παλαιότερον εἰς χρῆσιν ἄλλα μέσα χωρισμοῦ τοῦ καρποῦ ἀπὸ τοὺς στάχους· π.χ. τὸ κοπάνισμα αὐτῶν με χονδρὸν ξύλον (τὸν κόπανον) ἢ με ἄλλον τρόπον ; (βλ. κατωτέρω ἐν σελ. 26 εἰκόνα).

Τὸ κοπανάριον μὲ χονδρὸν ξύλον ἐκρίνετο ἐν τῷ ἀναβύσει τοῦ
ἡ. καὶ τῶν ἑλ. τῶν κ.δ. ὅταν ἡ πρῶτη φάσις τοῦ φαινομένου.

- 19) Ὁ κόπανος οὗτος πῶς ἐλέγετο· ἐκ ποίου ξύλου κατασκευάζεται· πόσον μῆκος καὶ πάχος εἶχε καὶ ποῖον τὸ σχῆμά του; .....

ποσόν μήκος και πλάτος είχε και ποιόν τὸ σχῆμά του;.....
 ? Εξέρετε... κόρακος... κερασσινοβίτος... ἀπὸ ὁ τιμήσατε *John*
 καὶ... *GR. GR.*... μέλιτες... παρ. πον... 7, 50 ft. *John*... 8 ἐπιστολὴν

- 20) Τὸ κοπάνισμα τῶν σταχύων ἐγένετο εἰς τὸ ἀλώνι ἢ εἰς τὴν αὐλήν; Διὰ ποῖα δημητριακὰ ἐγένετο (ἢ γίνεται) χρῆσις τοῦ κοπάνου (π.χ. φακῆς, ρεβιθίων κλπ.)...? *ἐγίνετο... ἐν τῶν αὐλῶν.*

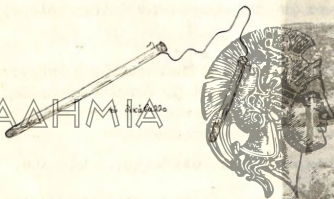
ἐν αὐλῶν... φακῆς, ρεβιθίων, κουνιά, ... ἀραβοσίτου... κ.τ.λ.

κοπάνος στρογγυλός

ξύλο καμπυλωτό διὰ τὸ κοπάνημα μικρῶν ἀπὸ δημητριακῶν...

Ὑπὸ πόσων καὶ ποίων προσώπων ἐγένετο· μόνον ὑπὸ τῶν μελῶν τῆς οἰκογενείας ἢ καὶ συγγενῶν; Ἀνελάμβανον τὸ ἔργον τοῦτο ἄλλα πρόσωπα ἐπ' ἀμοιβῇ; Πῶς ἐκαλοῦντο τὰ πρόσωπα αὐτά; Πῶς ἐγένετο τὸ κοπάνισμα τοῦτο διὰ τὰ δημητριακὰ μεγάλων παραγωγῶν; ...? *ἐγίνετο... ὑπὸ... 3-4... προσώπων.*
ἐν αὐλῶν... φακῆς... ἀραβοσίτου...

- 21) Ποῦ ἐτοποθετοῦντο (ἐξηπλοῦντο) οἱ στάχυες διὰ τὸ κοπάνισμα. Ἐγένετο τοῦτο ἀπ' εὐθείας ἐπὶ τοῦ ἐδάφους ἢ ἐπὶ ξύλου; Πόσαι στρώσεις (δηλ. ἀπλώματα) σταχύων ἐκοπανίζοντο τὴν ἡμέραν; Τὸ κοπάνισμα ἀπέβλεπε μόνον εἰς τὸν χωρισμὸν τοῦ καρποῦ ἢ

καί εἰς τὴν ἀχυροποίησιν τῶν σταχύων ; (Περιγράψατε λεπτομερῶς τὸν τρόπον τοῦτον χωρισμοῦ τοῦ καρποῦ ἀπὸ τοῦ στάχυος, παραθέτοντες σχεδιαγραφήματα ἢ φωτογραφίας) *Οἱ. Γεωργ.*

[illegible]

- 22) Κατὰ τὸ ἀλώνισμα διὰ τῶν ζώων, ὡς ἐπίσης καὶ διὰ τοῦ κοπάνου, ἐτραγουδοῦντο τραγοῦδια ; Ἐὰν ναί, ποῖα ;

Κατά το κοπάνισμα μήπως έλεγαντο ειδικά δίστιχα ή φράσεις διά τον συντονισμόν του ρυθμού τής εργασίας; *Ε. Τριγωνοβάκης. Τσαράνα. Συμφωνία... Δημοτική... ως... η Περίληψη και... Έξοδος...*

- 23) Πότε τὸ πρῶτον ἔγινε χρῆσις ἀγωνιστικῆς μηχανῆς εἰς τὸν τόπον σας. Ποῖος τὴν ἐπρομηθεύθη (πρόσωπον, συνεταιρισμὸς κλπ.). (Περιγράψατε τὸν τρόπον λειτουργίας αὐτῆς) . . . . .

β'. Λίχνισμα

- 1) Πῶς λέγονται οἱ ἄλωνισμένοι στάχυες, εἰσπαισμένοι διὰ τὸ λίχνισμα (ἐν Αἰτωλίᾳ: λειῶμα, ἐν Κρήτῃ: μάλαμα). Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον σωρεύεται τὸ λειῶμα διὰ τὸ λίχνισμα· πῶς λέγεται τοῦτο· (εἰς Κρήτην: θρινάκι, εἰς Αἰτωλίαν καὶ Πελοπόννησον: δικριάνι, ἄλλαχοῦ: δικιργιάνι) καὶ ποῖον τὸ σχῆμα αὐτοῦ.....

Ὁ σχηματιζόμενος σωρὸς ἔχει σχῆμα στρογγύλον ἢ ἐπίμηκες ;
Προτοῦ ἀρχίσῃ τὸ λίχνισμα (ἀνέμισμα) πρὸς ἀποχωρισμὸν τοῦ ἀχύρου

ἀπὸ τὸν καρπὸν, καρφώνεται τι ἐπάνω εἰς τὸν σωρόν ; Μήπως μα-
χαίρι, τὸ θρινάκι ἢ ἄλλο τι ; Τί λέγεται κατὰ τὴν πρᾶξιν ταύτην
καὶ πρὸς ποῖον σκοπὸν γίνεται τὸ ἐθιμον τοῦτο.....

५५१.

- 2) Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον γίνεται τὸ ἀνέμισμα; (Πῶς λέγεται τοῦτο: φτυάρι, θρινάκι; Ἰχνογραφήσατε τοῦτο. μὲ τὸ θρινάκι·...)

Συμφωνίᾳ, ὡς, τὰ... καταστρέφω, ὁχλήρην

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΑΝ

- 3) Ποῖος λιχνᾶ (ἀνεμίξει)· ἄνδρας, γυναῖκα· εἰδικὸς λιχνιστὴς ἐπ' ἀμοιβῇ ;

Πιχνα...ὁ ἐνδραγ.

- 4) Πῶς λέγονται τὰ χονδρὰ τεμάχια τῶν σταχύων, τὰ ὁποῖα μετὰ τὸ λήχνισμα παραμένουν μετὰ τοῦ καρποῦ. (εἰς τινὰς τόπους καλοῦνται : κόντυλοι, κόμπια). Πῶς ἀποχωρίζεται ὁ καρπὸς ἀπὸ τοὺς κόντυλους ἢ τὰ κόμπια ; Ποῦ συνηθίζεται νὰ γίνεταί δεύτερον ἄλῳνισμα διὰ τῶν ποδῶν τῶν ζώων, ὥστε νὰ ἀποφλοιωθῇ ὁ σῖτος κλπ ;

..Αέρονται... Υψίστρεις... Δ' καρδιάς... Απαχωρίσεται
Εξ ου... Ευχόμενους... χωρίζεται... ταύτα...
Δ' το βρύσην... εν... εν σκεπή... εν... υποκείμενα...

- 5) Πῶς γίνεται ἡ ζευξίς τῶν ζώων διὰ τὸ δεύτερον, ὡς ἀνωτέρω, ἀλ-
 νισμα ; Ποῦ ἀπαντᾷται τὸ ἀλῶνισμα τοῦτο· πῶς λέγεται ; (Ἐν

Κρήτη: ξεβαβούλισμα και καρπολώνεμα)· διὰ ποῖα δημητριακὰ συν-
 ηθίζεται τοῦτο .....

- 6) Ἀφοῦ διὰ τοῦ λιχνίσματος (ἀνεμίσματος) ἀποχωρισθοῦν τὰ ἄχυρα,
 πῶς γίνεται ἡ διαλογή τοῦ καρποῦ ἀπὸ τὰ μετ' αὐτοῦ παραμέναντα
 χονδρὰ τεμάχια τῶν σταχύων (τοὺς κοντύλους, κόμπια κ.ἄ.) ; .....

..... *Μὲ κοσκίνισμα τῶν σταχύων* .....

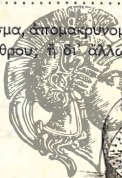
Γίνεται τοῦτο κατὰ τὸ ἀνέμισμα, ἀπομακρυνομένων τῶν ξένων αὐτῶν
 ὑλῶν ὑπὸ γυναικὸς διὰ σαρώθρου, ἢ δι' ἄλλων μέσων, ὡς π.χ. κοσμί-

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

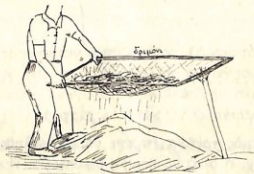
ΑΘΗΝΩΝ

κόσκινο παλαιο δερμάτινο

κούρος ἢ ἀριλόρος

δριμόνι

νων μὲ ὅπας διαφόρων μεγεθῶν· π.χ. μὲ τὸ κόσκινον τὸ καλούμενον
 κατὰ τόπους : βολίστρης, δερμόνι, δορμόνι, δριμόνι, ρεμόνι κλπ.

(Περιγράψατε λεπτομερῶς τοὺς ἐν χρήσει παλαιότερον (ἢ καὶ σήμερον) τρόπους χωρισμοῦ τῶν κόκκων τῶν δημητριακῶν ἀπὸ τὰ ἀχυρα καὶ τὰς ἄλλας ὕλας. Ἰχνογραφήσατε δὲ ἢ παραθέσατε φωτογραφίας τῶν ἐν χρήσει ἐργαλείων καὶ σκευῶν) .....

..... Μισαὶ τὰ ..... μετακίνημα ..... ἐκίδετο ἐκ
 .. ἀφ' αὐτῶν .. τὰ ..... ἐκίδετο ἐκ ..... ὑποστρώμα
 .. ἀλλήλων .. καὶ ὁ ..... ἔπειτα .....

- 7) Ὃταν ἐτοιμασθῇ, ὡς ἀνωτέρω, ὁ καρπὸς σχηματίζεται εἰς σωρόν ; Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον σωρεύεται ; Χαράσσεται ἐπὶ τοῦ σωροῦ σταυρός ; Πῶς χαράσσεται καὶ ποία ἡ μορφή του. Μήπως ἐμπηγνύεται κατόπιν εἰς τὴν κορυφὴν τοῦ σωροῦ τὸ ἐργαλεῖον τοῦ λιχνίσματος (θρινάκι, φτυάρι), ἐπακολουθεῖ δὲ καὶ προσκύνησις καὶ ἀσπασμὸς τοῦ σωροῦ ὑπὸ τοῦ γεωργοῦ ; .....

..... Σχηματίζεται ἐκ αὐτοῦ καὶ γιγάντιος ἐκ τῶν
 ..... ἀφ' αὐτοῦ ..... ἐκ τῶν αὐτοῦ τῶν
 ..... ἐργαλείων τῶν λιχνισμάτων .....

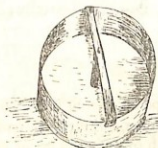
- 8) Ἀλλὰ ἔτι μὰ προτοῦ νὰ μεταφερθῇ ὁ καρπὸς (σίτος, κριθή κλπ.) εἰς τὴν ἀποθήκην. ....

γ'.1) Ποῖαι ὀφείλαι πρὸς τρίτους ἔπρεπε νὰ καταβληθοῦν εἰς εἶδος ἀμέσως εἰς τὸ ἀλώνι· π.χ. ἡ δεκάτη, κοινῶς δεκάτισμα. Ποία ἦτο ἡ συνήθεια. Ἦρχετο ὁ δεκατιστής εἰς τὸ ἀλώνι ; Μὲ ποῖον μέτρον (δοχεῖον) ἐγίνετο ἡ μέτρησις τοῦ σίτου, τῆς κριθῆς κλπ., διὰ τὴν εἰπραξιν ὑπὸ τοῦ δεκατιστοῦ τοῦ «δεκάτου». (Σημειώσατε τὸ ὄνομα τοῦ μετρητοῦ, τὴν

χωρητικότητα του εις ὀκάδας, εις κοιλὰ κλπ., παραθέσατε δὲ καὶ ἰχνο-
γράφημα αὐτοῦ· βλ. κατωτέρω σχετικὰς εἰκόνας).....

Η... μέτρων... ἐγένετο... μετὰ τὸν... Κόιντο...
εἶχε... χωρητικότητά... 30... δοῦναι...

μίσκοιλε

κούταλος

2) Ποῖα ἄλλα βάρη κατεβάλλοντο εἰς εἶδος εἰς τὸ ἀλώνι ;

α) τὸ παπαδιάτικο,

β) τὸ ἀροφυλακιάτικο,

γ) τὸ γυφτιάτικο,

δ) τὸ ἀλωνιάτικο κλπ.

Σημειώσατε τὰ ἐν χρήσει παλαιότερον μέτρο τῶν δημητριακῶν (ὄνομα, χωρητικότης, σχῆμα, καὶ παραθέσατε ἰχνογραφήματα ἢ φωτογραφίας αὐτῶν) .....

ὅσον... ἐξ...

3) Ποῦ ἀπεθηκεύετο κατόπιν ἡ παραγωγή (ὁ καρπὸς) ὑπὸ τοῦ γεωργοῦ ἐντὸς τῆς οἰκίας (εἰς ποῖα δοχεῖα) ἢ εἰς ἀγρούς ἐντὸς εἰδικῶν λάκκων ; (Σημειώσατε λεπτομερῶς εἰς ἑκάστην περίπτωσιν τὰς σχετικὰς συνηθείας) .....

δοχεῖα καὶ... ὅπου... ἐκκενδύοντο... κλασάνια.....

4) Τὸ ἄχυρον ποῦ ἀπεθηκεύετο. Εἰς ἀποθήκην (ἄχυρῶνα) ἐντὸς τοῦ χωρίου ἢ εἰς τὸν ἀγρὸν καὶ παρὰ τὸ ἀλώνι. Πῶς ἐγένετο ἡ ἀποθή-

ΚΕΥΣΙΣ ΕΙΣ ΤΗΝ ὙΠΑΙΘΡΟΝ ; ... *Την νύκτα* ... *ἐν* ... *Καὶ ὅταν* ...
καρμένει ... *παρὰ πᾶν* ... *ἀγρὸν* ...

- 5) Πῶς ἐγένετο (ἢ γίνεται) ἡ διαλογὴ τοῦ σπόρου. Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ
 θερισμοῦ ἀπὸ τῶν καλυτέρους στάχους ἢ μετὰ τὸ ἀλώνισμα ; ...

... *μετὰ τὸ* ... *ἀδυνάτω* ... *ἀφ' οὗ* ... *ἐκκαθαρίζεται* ...
τὸ καὶ ὑστερον ...

- 6) Μήπως ὅπου γίνεται ἡ διαλογὴ τοῦ σπόρου πρὸ τοῦ θερισμοῦ κατα-
 σκευάζεται τότε ἢ μετὰ τὸν θερισμὸν πλέγμα (πλεκτή) ἐκ σταχύων,
 τὸ ὅποιον ἀναρτᾶται εἰς τὸ εἰκονοστάσιον ἢ ὅπισθεν τῆς θύρας κλπ ; ..

Πῶς λέγεται ἡ πλεκτή αὕτη ; Ποῖον τὸ σχῆμα τῆς τοῦ φυλάσσεται.
 πρὸς ποῖον σκοπὸν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ; ...

Δ'. ΕΘΕΣΙΑΙ ΠΥΡΑΙ

- α'. 1) Κατὰ ποίας ἡμέρας τοῦ ἔτους λαμβάνει χώραν κατ' ἔθιμον εἰς τὸν
 τόπον σας ἀναμμα φωτιᾶς εἰς τὸ ὙΠΑΙΘΡΟΝ. (Π.χ. παραμονὴ Χριστου-
 γέννων, ἑσπέρas 23 Ἰουνίου (Κληδόνου), Ἀποκριές, πρώτη Μαρ-
 τίου, Πάσχα (κάψιμο τοῦ Ἰούδα), ἑσπέρas τῆς 31 Αὐγούστου κλπ.)

Εἰς ποίας ἡμέρας, ποῖαν ὥραν καὶ εἰς ποῖον μέρος ; .....

... *νῦν* ... *μερὶς* ... *ἐξ ὁδοῦ* ... *ἐκ τῆς* ... *ἀφ' οὗ* ...
ἐξ ὁδοῦ ... *πρὸς* ... *ἑσπέρas* ...

2) Πώς λέγεται ή φωτιά αυτή ; (π.χ. φανός, άφανός κλπ.).....

β'. 1) Ποιοι ανάπτουν την πυράν' παιδιά, ήλικιωμένοι, ποίος άλλος ;...

... Παιδιά ... και ... ήλικιωμένοι ...

2) Ποίος ή ποιοι συλλέγουν τά ξύλα, θάμνους κλπ. διά την πυράν.

Τά κλέπτουν ; "Αν ναί, από ποίον μέρος ; .....

... Οι ... παιδία, άνω τα ... κλέπτουν ...

3) Πώς γίνεται ή συγκέντρωσίς των. (Περιγράψατε λεπτομερώς)

... τα ... φέρνει ... ένωτοι ... ή ... χείρας ... του
... και ... τα ... ένωτοι ... ή ... ένωτοι
... που ... ένωτοι ... ή ... ένωτοι

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

γ'. Ποίαι αί συνήθειαι είς κάθε τόπον διά κάθε πυράν ;

1) Προσευχάι, διάφοροι έπικλήσεις, έσοκία, άσματα, κρότοι, θόρυβος.
Καταγράψατε τά σχετικά κείμενα .....

2) Πηδήματα, χοροί γύρω από την πυράν. (Περιγραφή λεπτομερής)

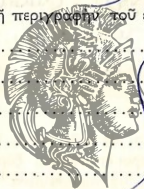
3) Τί καίονται εἰς τὰς πυρᾶς αὐτάς· (κάψιμον τροχοῦ ἀμάξης, λουλουδιῶν τοῦ Μάρτη, τοῦ στεφάνου τῆς Πρωτομαγιάς κλπ.) ....

..... *Μόνον* *ἴμια* .....

4) Καίονται (ἢ ἐκαίοντο) ὁμοιώματα· π.χ. κατὰ τὸ Πάσχα ὁμοίωμα τοῦ Ἰούδα· (περιγράψατε λεπτομερῶς) .....

5) Παραθέσατε λεπτομερῆ περιγραφὴν τοῦ ἐθίμου εἰς τὸν τόπον σας .....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

Γεωργικός βίος.

Ὁ γεωργικὸς βίος, ἦτο καὶ εἶναι ἀνόμιμος ἀπὸ τοῦ
 τοῦ πατρὸς τοῦ, ἦσαν ἀσπὶ μακρὰ μετὰ πέρους, χρ-
 ρυμένα εἰς ἓνα ἢ τὸ πρῶτον εἰς δύο θυμῶν. ἦσαν ἐκαστὸν
 μετὰ πέρους, πλῆρες καὶ εἶχαν ἓνα τῶν. Ἐκαστὸν
 ὅροι μὲν εἶπε τοῦ ἑαυτοῦ, ἀπὸ ἑστῆσαν μετὰ γὰρ
 καὶ ἀπὸ ἑκαστοῦ μετὰ ροῖα ἄλλα ἐνὶ δυνάμει, κατεσκεύαζον
 οἱ ἴδιοι. Ἡ δυνάμει τοῦ, ἦτο παρὰ. Τὸ τῶν, εἰς
 καὶ τὰ χόρτα κατεχόντων πρῶτον δύναν. Ἡ πᾶσι
 ἐρίων, ἐργασίαν διεκοινοῦσαν ἀπὸ τῶν ἐστῆσαν
 ἐν τῇ μετῇ. Ὅταν τῶν πρῶτον, ἦσαν ἐχίνοιο πορῆς,
 ἓνα πρῶτον, εἰς τὴν χυρῆν, ἦσαν ἀπὸ τοῦ
 τῶν οἰκίας καὶ ἓνα ἑστῆσαν, κατεσκεύαζον ἐν τῇ πρῶτον
 μεγαλοῦτον. ἦσαν ὅροι, ἦσαν. ἦσαν ἐργῶν καὶ ἀπὸ τοῦ.
 ἦσαν, ἦσαν ἀπὸ τοῦ, εἰς τὴν ἐργασίαν τοῦ, ἦσαν
 κατεσκεύαζον ἀπὸ τοῦ ἑαυτοῦ. ἦσαν ἐργῶν καὶ ἀπὸ τοῦ.

ἦσαν ὅροι, ἦσαν ἀπὸ τοῦ, καὶ ὁ γεωργικὸς
 βίος. Τὰ πατρὸς ἦσαν πρῶτον πορῆς. Ἡ πρῶτον
 ἦσαν ἀπὸ τοῦ καὶ ὁ γεωργικὸς βίος ἦσαν ἑστῆσαν.

Τοῦτο βεβαίον, εἶναι ἀπὸ τοῦ τοῦ ἀπὸ τοῦ
 πορῆς, ἦσαν ἀπὸ τοῦ τῇ βυμοινοῦν,
 τῶν πρῶτον, ἀπὸ τοῦ καὶ ὅταν τῶν γεωργικῶν
 ἐργασίαν ἦσαν ἀπὸ τοῦ πρῶτον. Ἡ πρῶτον
 πρῶτον ἐκαστὸν πορῆς καὶ γεννῆς ὁ γεωργικὸς
 βίος, τῶν νῦν ἦσαν τῶν πρῶτον τῶν πρῶτον.

Προτοφάνεια Σει τιν βροχών.

Πριν γίνει η βροχή γίνεται σχετική προτοφάνεια. Ξεφάνιζον να ληφάρουν το προοριζόμενον Σει βροχών χωράφι με ζώϊνιν κόπρον. Ξεφάνιζον με ένα αχμυρόν ανικμάμενον βαδεία αξλάμιν βιάς τα όποια δι λήνχεται το νερό της βροχής με τα πρώτα πρωτοβρόχια. Ξεφάνιζαν δερματίν με πέτρες και λικνίματα ες τους ζυγρούς Σει να συρματάν το χόρμα το όποιον ξείλω, δι παραύρατο με την πρώτην βροχίν και δι ξοφμουρξόσε κακαστοφιν ες τα χωράφια. Προύς λικνίσαν τα λήγορα επιβλήθ φυτά η έλλα ενικμάμενα και δι μπορούσαν να γίνουν κρεάδιο και τιν βροχών και ιδίως μετά το γέννημα. Κατόπιν βρζώνεται το χωράφι Σει να γινη εφάτο το χόρμα και να ληφάρουν αυτά τα πωλά χόρμα. Το έργον εγίνετο με τιν πρώτην βροχίν. Όλα παιδι ελάρθανον συνίδω, χόρμα και κοί, λήνιν, λζζουσαν και Σεπτέμβριον. Το έργον εγίνετο με ζίζιον άροτρον. Σήμερα έρω, ότε εβαστιώδικαν αι συνίδικαι ζωής το έργον γινεται με ειληρόν άροτρον η και με έλλα γαρρική μηχανήματα ες πείσειν κήφωτα, όντω η καλώς της έργων καλίστα με γαρρική.

Στοργή.

Άφ' ους έταφισθή ο θυγέρ, ως προσηγορεύει,
 ελέχθη άνομοις και τον μύητα θυγέρων ή
 νόμοις ή στοργή τος άιτων της υφής υ.δ.τ.

Η στοργή γίνεται όχι με σπαστική μηχανή
 αλλά με το χέρι πεταχτό. Ο Γκαργί έδνα
 αναμειγνύει έτσι ο στοργή να καταφέρεται έ/ έσον.

Έν συνεχεία φέρνεται το χέρι δια να διαπασθή
 ο στοργή και κατόπιν αδιακρίτως δια να φέρν
 πλημμυρίσει το χυράει. Έτος νερό και χυρή ο στοργή.

Έννοείται ότι ο στοργή είναι συνεχής
 και ή ποικιλία είναι έκτακτα. Αλλά ή ποικιλία
 στο πώς έδνα. Χωρίζουν από γοργάει

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΑΝ

μετ' όλιγης ήμέρας βοτάνιζε με χέρι άνοιμα
 από γυναικες της Ομογένειας. Το βοτάνιζε
 της το έδναμε των έπιβλεβαν φυτών έξις
 μετά τον μύητα Φεβρουάριον με Μάρτιον.

Τμήμα και ή στοργή έλλαβε μορφή. Γίνεται
 με τον ίδιον τρόπον με την διαφορά ότι δύναται
 να σταθόν μεζυγία κυρίως με τραυτέρ με το
 βοτάνιζε καταπορεύεται με ζωργια φέρνουν
 άνω προφυκίζοντα εν της άφροσύνης τραυτέρ.

Κατ' αυτό τον τρόπον ή στοργή
 έχει μεγύτερον άποτέλεσμα από έκείνο
 της τωματοτέρας έποχης.

Αἰωνισμός.

Ὅταν καὶ σταχὺ τῆς γῆς ἢ τοῦ αἵματος
 ὑψηλοῦ ὑψοῦ κερπίσουν, τότε γίνεται
 ὁ θάνατος καὶ ἀπὸ ἄνδρες καὶ γυναῖκες
 μετ' ἀρετῆς. Τὰ χερσὶ τῶν σταχυῶν
 ἐκποδίζονται ἐπὶ τοῦ θρησκόμενου ἐλάφου,
 ὃς τὰ τέλῃ τοῦ θρήσκου συνεκέντρωνεν
 πολλὰ χερσὶ καὶ ἐκταχυν τὸ δέμας.
 Τότε ἔδεντο μετὰ σταχὺ μισρὴ ὑψηλὴ
 ἐκρίβαναν πολλὰ μετὰ τῇ ἐβάζαν δὲ νερὸν καὶ
 μυσταῖον τὰ ἔδεναν μετὰ ἕνα τρόπον συνα-
 μετῇ τῶν ἄλλων καὶ ἀποκρίναντο ἄλλοις
 καὶ τὸ δέμας μετὰ τῇ ἐκποδίζοντο ὄρδιον
 μετὰ τὰ σταχὺ πρὸς τὰ ἄνω, ἀπὸ τῶν ἔδεναν
 ὅλα τὰ συνεκέντρωναν ὃς ἔνα μέρος ὅπου
 ὑπάρχει τὸ ἄνω καὶ ἐν συνεχεία ἐκρίβαναν
 γῆρας αἰωνισμός. Καὶ πάλιν αἰωνισμὸν ἀπὸ
 ἔχιντο τοποθέτησιν καὶ δεικνύον γῆρας ἀπὸ τῶν
 βῶλον τοῦ αἵματος δὲ γῆρας μῶτον ἔδεναν
 2-4 ἔδεναν καὶ ἡμιζέτο. καὶ ὅτι ἐκρίβαντο
 καὶ τὸ μετὰ ὅτι ἐχιντο ἐπὶ γῆρας γῆρας.
 Ὁ τρόπος οὗτος ἔνα καὶ ἕνα ἄλλο ἐν χρεῖ
 μετὰ τῇ διαφοράν ὅπου δὲ μετὰ χρεῖ καὶ δίνεται
 καὶ μετὰ μισρὴ δὲ γίνεται μετὰ αἰωνισμός.

(Πέτρος Δ. Ρίζος, Γυμνασιάρχης)
(Η συλλογή αυτή εγένετο από το Δεκέμβριον
1969 έως 10 Ιανουαρίου 1970)

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ